

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ

Бережна Л.В.

директор закладу освіти,

Криворізька загальноосвітня школа I-III ступенів № 69

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ЗДАТНОГО КРЕАТИВНО ВИРІШУВАТИ ПРОФЕСІЙНІ ЗАВДАННЯ

Підвищення майстерності педагога в контексті сучасної парадигми освіти, потребує якісного нового підходу до організації інноваційного освітнього простору. Завданням освітніх закладів є популяризація та роз'яснення основної місії інноваційної діяльності школи. Оновлення школи – це перш за все спрямування діяльності педагогів на зміну свідомості, стилю педагогічної взаємодії.

Інтенсивність життя вимагає швидкої реакції на розв'язання складних проблем. Це в свою чергу вимагає від сучасного вчителя нових підходів до навчання та виховання. Сьогодні в умовах суспільних змін значно змінюються погляди на вчителя як на носія цінностей. Основою професійної діяльності вчителя є оволодіння системою наукових знань та методична освіта. Професіоналізм вчителя характеризується фаховими знаннями та наявністю творчого потенціалу педагога. Жодна найпрогресивніша ідея не буде реалізована, якщо за нею не стоятиме досвідчений, ініціативний, грамотний, відданий своїй справі учитель [1, с. 7].

На сучасному етапі розвитку суспільства соціальні вимоги до школи змінилися. Педагогічні колективи сьогодні мають будувати свою роботу з урахуванням цих вимог. Школі потрібні творчі вчителі, які вміють працювати з людьми, з колективом, вміють використовувати уміння й навички на практиці, тобто професійно компетентні. Вчитель має проявляти прагматичність у діях, націленість на успіх, швидкість реакції, рішучість, уміння приймати нестандартні рішення, управляти педагогічною діяльністю. Він має працювати над підвищенням власного рівня освіченості, творчо підходити до організації освітнього процесу, досягати високих якісних результатів.

Місія сучасного вчителя полягає в тому, що він має бути готовий до застосування нових освітянських ідей, здатний постійно навчатися та бути у нестримному пошуку. Ці якості формуються не тільки у щоденній учительській праці, а й правильно спланованій самоосвітній діяльності, яка спрямовує до творчого зростання педагога.

Сучасний вчитель має постійно здобувати знання і володіти технологіями їх передавання. Школа надає вчителю: стратегію успіху, психологічну рівновагу, соціальну стабільність, реалізацію творчого потенціалу, відчуття потрібності людям. На сьогоднішній день зміни, що відбуваються в освіті, вимагають створення спеціальних умов, які сприятимуть здійсненню певної оцінки результативності освітнього процесу. На основі діагностики, аналізу інформації про стан професійної компетентності педагогів, їхніх потреб і труднощів, планується вся подальша робота.

Підвищенню професіоналізму вчителів сприяють різні форми інноваційної роботи. В арсеналі педагогічних працівників – технології особистісно-орієнтованого навчання, ІКТ, проектні технології, технології розвитку критичного мислення, технології співпраці, комунікативні технології, модульні технології. В початкових закладах використовуються різні способи оцінювання діяльності педагогів. Серед них найбільш поширені: моніторинг, атестація, педагогічна діагностика, експертиза. Під час моніторингу особливе значення надається вивченню не лише результатів навчання й виховання учнів, а й всебічному оцінюванню особистісних рис і професійних умінь учителя. Результативність роботи також підтверджується підсумками атестації педагогічних працівників, даними про якість знань здобувачів освіти [2, с. 87].

Професійна компетентність учителя – це володіння учителем необхідним багажем знань, вміння мобілізувати себе в певній ситуації, бути обізнаним у будь-якій галузі. Сьогодні професійна компетентність вчителя, відпрацювання власної системи роботи, передбачають якісні зміни в його діяльності та на рівні професійної майстерності. Основними шляхами професійного розвитку є: професійне навчання, розвиток кар'єри, самоосвіта педагога. Педагог має професійно зростати, вдосконалювати освітній процес, направляти його на вирішення завдань особистісного становлення та розвитку як у учнів, так і у самого себе.

Вчителю необхідно розвивати учня, як особистість, для самостійного набуття знань, їх практичного застосування у житті. Вчитель повинен мати ґрунтовну методичну підготовку, мати навички в організації

пізнавальної діяльності учнів, здатність генерувати інноваційні ідеї. Вчитель має бути професіоналом, мобільним, здатним до творчого використання на практиці інформації, що швидко зростає, а підвищення кваліфікації має стати потребою вчителя. Він має прогнозувати свою майбутню професійну кваліфікацію і заздалегідь отримати ті знання, які йому знадобляться в роботі.

Налаштування інноваційної діяльності має здійснюватися обґрунтовано, бо саме за таких умов можливо простежити розвиток творчості вчителя. Управлінську діяльність в закладі потрібно спрямувати так, щоб кожен учитель своїми власними способами домогся оптимальних результатів. Управління слід здійснювати на основі постійного вдосконалення освітнього процесу з використанням сучасних технологій. Пріоритетом роботи має бути постійний пошук нових педагогічних технологій, ідей, напрямів [3, с. 4].

Звичайно в закладі має проводитися вивчення ефективності результатів праці вчителів, працювати з учителями краще диференційовано. Необхідно створювати для вчителів нові варіанти уроків, знаходити найбільш ефективні методики, допомагати їм виробити свій власний почерк. У кожного вчителя має існувати своя програма самореалізації, своя траєкторія зростання, свій професійний стиль. Результатом діяльності педагогів є творчий педагогічний продукт, який дозволяє значно підвищити продуктивність освітньої галузі.

Основний зміст повсякденної практичної діяльності вчителя – це безперервна низка різноманітних проблем. Чим більше знань і практичних навичок буде мати учитель, тим вище буде рівень його майстерності. Чим більший у нього діапазон методичних форм, тим ширші він має можливості, тим цікавіше буде проведено навчальне заняття чи виховний захід.

Педагоги мають безперервно розвиватися та вдосконалюватися, самостійно визначати мету, засоби її досягнення й реалізації, контролювати відповідальність за отримані результати. Педагоги мають усвідомлювати свою соціальну відповідальність, постійно дбати про своє особисте професійне зростання, досягати певних цілей. З огляду на сучасну ситуацію в освітньому просторі, педагог має вміти працювати в умовах вибору педагогічних позицій, технологій, змісту, форм навчання тощо [4, с. 109].

Отже, актуальність професіоналізму є очевидною, оскільки сучасний ринок праці потребує конкурентноспроможного фахівця, освіта якого

починається в школі. Удосконалення професійної компетентності вчителя – це усвідомлення себе як інноваційної особистості, готової до змін та здатної креативно вирішувати професійні завдання. І саме сьогодні, зростають вимоги суспільства до професіоналізму педагога. Тому і завдання вчителя – спрямувати роботу учнів, виявити рівень знань і вмінь, уважно прислухатися до їхніх ідей.

Список використаних джерел:

1. Гришина І.В., Васильченко Л.В. Професійна компетентність керівника школи. Харків : Основа, 2006. С. 7.
2. Паламарчук В.Ф. Інноваційні процеси в педагогіці: педагогічні інновації у сучасній школі. Київ : Освіта, 1994. С. 87.
3. Палтишев М.М. Педагогічна майстерність і шляхи її досягнення. Київ : Видавець Єшке О.М., 2000. С.4.
4. Яворська Г.Х., Седлачек В.Є. Сутність проблеми формування особистості професіонала. *Проблеми розвитку педагогіки вищої школи в ХХІ столітті: теорія і практика*. Одеса, 2002. С. 109.

Горбачова Л.С.

головний спеціаліст відділу освіти,

Кремінська районна рада;

магістрант,

Луганський національний університет імені Тараса Шевченка

ПОШУКИ МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ ОСВІТНЬОЮ ГАЛУЗЗЮ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Необхідність переходу до державно-громадської моделі управління декларують усі стратегічні документи з розвитку вітчизняної освіти. До такого ж висновку одноставно доходять і експерти з питань реформування посттоталітарних систем освіти Пітер Радо і Пасо Сальберг [3], які пропонують обов'язкове *перезаснування* управлінських структур.

До того ж, результати дослідження «Система управління загальною середньою освітою в Україні на рівні району та області: якість,